

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UPRAVE

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O
REGISTRU BIRAČA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM
ZAKONA**

Zagreb, rujan 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRU BIRAČA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. točki 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 56/90., 135/97., 8/98.-pročišćeni tekst, 113/00., 124.-pročišćeni tekst, 28/01., 41/01.-pročišćeni tekst, 55/01.-ispravak, 76/10., 85/10.-pročišćeni tekst i 5/14.-odluka Ustavnog suda)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o registru birača („Narodne novine“, broj 144/12) donesen je na sjednici Hrvatskog sabora održanoj 14. prosinca 2012. godine.

Donošenjem Zakona uspostavljen je registar birača kao jedinstvena elektronička baza podataka svih osoba koje imaju biračko pravo, u koju su upisani svi hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i oni koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

U cilju sređivanja popisa birača i njegove što veće ažurnosti, za svake izbore iz registra birača se sastavlja popis birača.

Popis birača čine:

- birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji imaju važeće osobne iskaznice,
- prethodno registrirani birači i
- birači koji su se aktivno registrirali

Donošenjem novog Zakona o prebivalištu („Narodne novine“, broj 144/12 i 158/13) i obvezom građana s prebivalištem u Republici Hrvatskoj da uredi status prebivališta sukladno zakonskim odredbama, u značajnoj mjeri je kroz protekle tri godine ažurirana i evidencija birača s prebivalištem u RH.

Međutim, na temelju odredbi Zakona o prebivalištu, većem broju hrvatskih državljana koji nisu do 29. prosinca 2014. godine ispunili obveze propisane navedenim Zakonom objavljeno je prebivalište u Republici Hrvatskoj po sili Zakona, čime su izgubili i pravo na osobnu iskaznicu.

Kako se evidencija birača s prebivalištem u Republici Hrvatskoj temelji ne Evidenciji prebivališta MUP-a, isto je dovelo do njihovog brisanja iz evidencije birača s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i prebacivanje u evidenciju birača bez prebivališta u Republici Hrvatskoj, bez naznake zemlje prebivališta.

Donošenjem Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, broj 62/15) omogućeno je i hrvatskim državljanima koji ne žive u Republici Hrvatskoj izrada osobne iskaznice (e-osobna iskaznica) s podacima o adresi u inozemstvu.

Uvođenjem elektroničke osobne iskaznice građanima se olakšava komunikacija s tijelima državne uprave i lokalne samouprave, bez potrebe dolaženja u nadležne institucije radi ostvarivanja pojedinih prava, a ujedno je osiguran dodatni mehanizam za ažuriranje ove evidencije birača.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom odnose se na:

- izuzimanje iz postupka aktivne registracije birača koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a posjeduju e-osobnu iskaznicu s naznačenom adresom i zemljom boravka u inozemstvu
- dostavljanje po službenoj dužnosti u registar birača podataka o izdavanju osobnih iskaznica biračima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj
- mogućnost automatskog uključivanja u popis birača hrvatskih državljana koji posjeduju e-osobnu iskaznicu s naznačenim adresnim podatkom u inozemstvu (bez obveze provođenja aktivne registracije)
- iznimna mogućnost privremenog upisa u registar birača unutar istog grada ili općine, ukoliko će se na dan izbora za Hrvatski sabor zateći na području drugog naselja unutar istoga grada ili općine u kojoj ima prebivalište i radi se o istoj izbornoj jedinici.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 81/13) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku kako bi se olakšao postupak sudjelovanja u pripremi popisa birača za predstojeće izbore. Stoga smatramo da, sukladno članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora, postoje opravdani razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRU BIRAČA

Članak 1.

U Zakonu o registru birača („Narodne novine“, broj 144/12) u članku 14. stavku 1. iza podstavka 1. dodaje se novi podstavak 2. koji glasi:

„- osobama s navršениh 18 godina koje nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a izdana im je osobna iskaznica s podatkom o prebivalištu izvan Republike Hrvatske,“.

Dosadašnji podstavci 2. do 5. postaju podstavci 3. do 6.

Članak 2.

U članku 30. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Zahtjev za aktivnu registraciju ne podnose birači kojima je izdana osobna iskaznica s podatkom o prebivalištu izvan Republike Hrvatske, osim ako žele glasovati na području drugog diplomatsko-konzularnog predstavništva odnosno u Republici Hrvatskoj.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 3.

U članku 40. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, biraču se može na njegov zahtjev omogućiti privremeni upis u registar birača unutar istog grada ili općine, ukoliko će se na dan izbora za Hrvatski sabor zateći na području drugog naselja unutar istoga grada ili općine u kojoj ima prebivalište i radi se o istoj izbornoj jedinici.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 4.

U članku 48. u stavku 2. iza riječi: „iskaznice“ dodaju se riječi: „te biračima kojima je izdana osobna iskaznica s podatkom o prebivalištu izvan Republike Hrvatske“

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Navedenim člankom propisano je dostavljanje po službenoj dužnosti u registar birača podataka o izdanim osobnim iskaznicama biračima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Navedenom odredbom propisano je da zahtjev za aktivnu registraciju ne podnose birači kojima je izdana osobna iskaznica s prebivalištem izvan Republike Hrvatske, osim ako žele glasovati na području drugog diplomatsko-konzularnog predstavništva odnosno u Republici Hrvatskoj.

Članak 3.

Navedenim člankom propisano je da se biraču omogućava privremeni upis u registar birača unutar istog grada ili općine, ukoliko će se na dan izbora za Hrvatski sabor zateći na području drugog naselja unutar istoga grada ili općine u kojoj ima prebivalište i radi se o istoj izbornoj jedinici.

Članak 4.

Navedenim člankom propisano je da se u popis birača uključuju i podaci o biračima kojima je izdana osobna iskaznica s podatkom o prebivalištu izvan Republike Hrvatske.

Članak 5.

Navedenim člankom određeno je stupanje na snagu ovoga Zakona prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama« zbog potrebe pripreme registra birača odnosno aplikacije registra birača za predstojeće izbore, a zbog kojeg razloga se isti donosi po hitnom postupku.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Dostava podataka nadležnih tijela

Članak 14.

(1) Policijske uprave ili postaje koje vode zbirku podataka o prebivalištu i boravištu dužne su odmah uredu prema mjestu prebivališta birača (u daljnjem tekstu: nadležnom uredu) dostaviti podatke o:

- prijavljenim osobama s navršenih 18 godina koje imaju prebivalište,
- prijavi i odjavi prebivališta,
- promjeni adrese stanovanja osoba koje su navršile 18 godina,
- primitku ili prestanku hrvatskog državljanstva,
- promjeni ili poništenju matičnog broja građanina.

(2) Ministarstvo unutarnjih poslova dužno je odmah nakon raspisivanja izbora odnosno referenduma nadležnom uredu dostaviti podatke o biračima koji su upisani u registar birača, a nemaju važeće osobne iskaznice odnosno kojima rok važenja osobne iskaznice ističe do roka utvrđenog u članku 24. stavku 1. ovoga Zakona, te nakon zatvaranja registra birača dostaviti podatke o biračima koji do roka iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona podnesu zahtjev za izdavanjem osobne iskaznice.

(3) Porezna uprava dužna je odmah dostaviti nadležnom uredu podatak o poništenom odnosno važećem osobnom identifikacijskom broju (OIB-u).

(4) Tijelo koje vodi evidenciju o izdanim putnim ispravama dužno je odmah dostaviti podatke o adresi stanovanja i državi boravišta za birače iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Matični ured dužan je nadležni ured odmah obavijestiti o umrlim osobama koje su starije od 18 godina, o promjeni prezimena po sklopljenom braku, promjeni osobnog imena i promjeni spola.

Podnošenje zahtjeva za aktivnu registraciju

Članak 30.

(1) Zahtjev za aktivnu registraciju podnosi se diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske odnosno uredu prema mjestu u Republici Hrvatskoj gdje će se birač zateći na dan izbora odnosno referenduma.

(2) U zahtjevu se uz državu i adresu boravišta u inozemstvu, ako birač želi glasovati na području drugog diplomatsko-konzularnog predstavništva odnosno u Republici Hrvatskoj, navodi diplomatsko-konzularno predstavništvo i adresa boravka u Republici Hrvatskoj na dan izbora odnosno državnog referenduma.

(3) Aktivna registracija odnosi se samo za raspisane izbore odnosno državni referendum.

Privremeni upis u registar birača izvan mjesta prebivališta

Članak 40.

(1) Birači koji će se na dan izbora za Hrvatski sabor, predsjednika Republike Hrvatske i zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament, odnosno državnog referenduma zateći izvan područja grada ili općine u kojoj imaju prebivalište mogu se na osobni zahtjev privremeno upisati u gradu ili općini gdje će se na dan izbora odnosno državnog referenduma zateći. Birači koji će se privremeno upisati u popis birača grada ili općine gdje će se na dan izbora za Hrvatski sabor zateći, glasuju za izbornu jedinicu prema mjestu svog prebivališta, odnosno nacionalnoj pripadnosti.

(2) Privremenim upisom ne mijenja se podatak o prebivalištu ili adresi stanovanja u registru birača.

Sastavljanje popisa birača

Članak 48.

(1) Iz zatvorenog registra birača za provedbu izbora odnosno referenduma sastavlja se popis birača.

(2) Ovisno o vrsti izbora koji se održavaju odnosno referendumu, popis birača sadrži podatke o biračima koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i važeće osobne iskaznice, biračima koji su se privremeno upisali u registar birača izvan mjesta prebivališta, biračima kojima su izdane potvrde za glasovanje izvan mjesta prebivališta, biračima koji su se prethodno registrirali te aktivno registrirane birače koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

(3) Kad se održavaju izbori za izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament te izbori za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, popis birača sadrži i podatke o državljanima država članica Europske unije koji su zatražili upis u evidenciju birača.